

OPEN BRIEF VANUIT (MILIEU)ECONOMEN – OPROEP TOT INVOERING ALGEMENE KOOLSTOFPRIJS

Klimaatverandering is dé uitdaging van onze tijd. Wereldwijde protesten, met onze Belgische jongeren en Greta Thunberg als voortrekkers, en diverse oproepen tot ondertekenen van verschillende klimaatgerelateerde engagementen tonen aan dat het draagvlak om effectief iets te doen er eindelijk is. Volgens de laatste IPCC-rapporten hebben we nog maar een goed decennium om onze CO₂ uitstoot te halveren en de ergste gevolgen van klimaatverandering te vermijden. Bij de volgende federale en Europese verkiezingen in 2024 is bijna de helft van deze tijd al verstreken.

We weten wat er moet gebeuren, namelijk een drastische en snelle reductie van de uitstoot van CO₂ en andere broeikasgassen. Helaas gaat er veel hoognodige tijd verloren in discussies over welke activiteiten nu het meeste moeten gepromoot of moeilijk gemaakt worden en welke beleidsinstrumenten daarvoor ingezet moeten worden. Is het een vliegtuigtaks? Is het rekeningrijden? Het afschaffen van de bedrijfswagen? Of moet het eten van vlees ontmoedigd worden? Iedereen, individuen, overheden en bedrijven, hebben zaken die ze graag verwezenlijkt zien enerzijds, en heilige huisjes waar ze liever niet over spreken, anderzijds. Dit helpt echter onze strijd tegen klimaatverandering geen stap verder.

Net zoals bij afvalverwerking en waterzuivering, zou ook hier zowel voor particulieren als bedrijven het principe van - de vervuiler betaalt - moeten gelden. Bedrijven of personen die het meeste uitstoten moeten hiervoor het sterkste belast worden. In het tijdperk van klimaatverandering is dit principe te vatten in een **ALGEMENE KOOLSTOFPRIJS**, een grote, allesomvattende en **objectieve tool** die een belangrijke hoeksteen kan vormen in onze weg naar een klimaatneutrale maatschappij.

Economen wereldwijd wijzen al decennia lang op de voordelen van een uniforme koolstofprijs die geldt voor alle vervuilers en landen, met volgende eigenschappen en voordelen:

- Door een prijs te klevan op de uitstoot worden vervuilers **aangezet om hun uitstoot terug te dringen** en wel op zo'n manier dat vervuilers die makkelijker (lees goedkoper) hun uitstoot kunnen reduceren, relatief meer inspanning gaan doen dan vervuilers die maar tegen hele hoge kosten kunnen reduceren (**kostenefficiëntie**).
- Belangrijk daarbij is dat er **geen uitzonderingen toegestaan worden** en een eerste nodige stap is de uitfasering van de huidige uitzonderingen en gunstregimes in bestaande energie- en brandstofbelastingen.
- Bovendien geeft een koolstofprijs goede incentives om **onderzoek te doen naar meer energie-efficiënte** en koolstofvrije technologieën en innovaties. Deze hebben namelijk een competitief voordeel t.o.v. de oude, koolstofintensieve technieken die belast worden met een koolstofprijs.
- Daarnaast levert een koolstofprijs **overheidsinkomsten** op die nuttig gebruikt kunnen worden om, **naast investering in hernieuwbare energie, sociale correcties in te bouwen en/of lasten**

op arbeid te verlagen. Hieronder verstaan we o.a. gerichte programma's om lagere inkomensgroepen te helpen hun energie- en mobiliteitsvraag te voldoen met minder uitstoot. Op die manier kan een koolstofprijs ook een instrument zijn dat politiek haalbaar is én gedragen wordt door de gehele bevolking.

- **Het staat ons als maatschappij vrij om zo veel sociale correcties toe te voegen als we wensen.** In Canada koos men recent voor een systeem waarbij 70% van de huishoudens door deze maatregel meer koopkracht zullen hebben dan voordien. In de VS stelden gerenommeerde economen van zowel democratische als republikeinse strekking onlangs voor om de inkomsten gelijk te herverdelen over alle burgers als een soort koolstof dividend. En ook in ons land is er veel onderzoek gebeurd naar wat de invoering van een koolstofprijs zou teweegbrengen voor verschillende sectoren en inkomensgroepen.

Vorig jaar werd door de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu het nationaal debat over koolstofprijs georganiseerd waarbij alle stakeholders intensief en diepgaand betrokken werden. De resultaten van dit traject zijn staan [online](#) en bieden uitgebreide inspiratie en onderbouwing voor partijen die nog op zoek zijn naar klimaatmaatregelen voor hun verkiezingsprogramma.

Tot slot willen we nog benadrukken dat er geen enkele magische maatregel bestaat die al onze klimaatproblemen in één keer kan oplossen. Maar er bestaat een heel breed gedragen consensus bij (milieu)economen en klimaatexperten dat een algemene koolstofprijs zonder meer een absoluut noodzakelijke en cruciaal beleidsinstrument is om een duurzame toekomst te realiseren.